

24.2.2022

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) 62 §:n nojalla seuraavan kaivospiiriä koskevan päätöksen:

Kaivospiirin ja kaivosalueen haltija:	Boliden Kylylahti Oy
Kaivospiirin nimi:	Luikonlahti
KaivNro:	553
Laajentamisalueen lupatunnus ja nimi:	KL2013:0003, Luikonlahti
Alueen sijainti:	Kaavi

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettussa laissa (808/2019). Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Kaavin kunnan yleisessä tietoverkossa. Päätösasiakirjoihin voi tutustua osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/yleiset-ja-yksityiset-edut-kaivostoiminta>

Lisätietoja: Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205

Kuulutettu 24.2.2022

Pidetään nähtävänä 4.4.2022 saakka. Valitusaika päättyy samana päivänä.

Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

24.2.2022

KaivNro 553 ja lupa-alue KL2013:0003

Tukes 7233/10.03.06/2021

PÄÄTÖS KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN TARKISTAMISESTA

Kaivospiirin haltija

Boliden Kylylahti Oy
Y-tunnus: 1925412-3
Polvijärvi
Suomi

Yhteystiedot:
Boliden Kylylahti Oy
Kaivostie 9
83700 Polvijärvi

puh. 010-271 0090

Lisätietoja antaa:
Kari Janhunen, puh. 050 436 6555

Kaivospiiri ja kaivosnumero sekä kaivosalue

Luikonlahti, KaivNro 553 ja kaivoslupa-alue KL2013:0003

Lupatunnus

553

Sijainti

Kaavi (kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

Peruste määräysten tarkistamiselle ja vireilletulo

Kylylahden kaivostarkastuksen tarkastuskertomuksen päätösoasassa 18.11.2019 päätettiin seuraavaa:

Luikonlahden rikastamo (Luikonlahti -kaivospiiri, kaivNro 553):

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset on päätöksen 23.2.2017 mukaan tarkastettava vuonna 2019. Olosuhteissa ei ole kuitenkaan tapahtunut mitään muutoksia ja koska rikastamo siirtyy ylläpitovaiheeseen loppuvuodesta 2020, ei määräyksiä ole tarpeen tarkistaa. Toimenpiteet

ylläpitovaihetta varten saatetaan loppuun syksyllä 2020., jonka jälkeen rikastamo siirtyy ylläpitovaiheeseen. Kaivosviranomaisen suorittaa valvontakäynnin Luikonlahdessa alkuvuodesta 2021 ja tulee tällöin arvioimaan (huomioiden yleisen kustannustason), milloin ao. määräykset tarkistetaan seuraavan kerran.

Asia on otettu käsittelyyn kaivosviranomaisen pyynnöstä (matkakertomus 23.2.2021) 23.2.2021. Boliden Kylylahti Oy:n selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi on saapunut kaivosviranomaiseen 17.8.2021.

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseen liittyvä kaivoslainsäädäntö

HE 273/2009 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan kaivoslain 52 §:n osalta seuraavaa:

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin kaivosluvassa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavista tarpeellisista määräyksistä. Yleistä etua on tarkemmin selostettu 49 §:n perusteluissa. Yksityinen etu voi olla esimerkiksi taloudellinen taikka alueiden käyttöön, asuinympäristön viihtyisyyteen tai yksilön terveyteen liittyvä intressi. Kaivoshankkeiden vaikutukset yleisten ja yksityisten etujen kannalta voivat vaihdella huomattavasti. Lupaharkinnassa olisi mahdollista tilanteen kokonaisarvioinnin perusteella ottaa huomioon alueelliset ja paikalliset olosuhteet ja intressit sekä lupamääräyksiin varmistaa yksittäistapauksessa olosuhteisiin nähden saavutettavan oikeudenmukaisen ratkaisun. Lupamääräykset voisivat sisältää velvoitteita tai rajoituksia.

Lupamääräyksissä olisi 3 momentin 1 kohdan perusteella tarkennettava kaivosluvan haltijan velvollisuutta huolehtia kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi tarpeellisista seikoista. Lupamääräys liittyy kiinteästi kaivosluvan haltijalle 18 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädettyyn velvollisuuteen. Lupamääräyksissä olisi annettava kaivostoimintaa koskevat velvoitteet ja rajoitukset, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnasta ei aiheudu huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle taikka kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Luvanhaltijaa voitaisiin myös velvoittaa huolehtimaan muun muassa alueella liikkuvan väestön turvallisuudesta.

Lupamääräyksissä olisi 3 momentin 6 kohdan nojalla tarkennettava 108 §:ssä säädettyä vakuusvelvoitetta sekä 15 luvussa säädettyjä lopettamiseen liittyviä ja lopettamisen jälkeisiä velvollisuuksia. Toistaiseksi voimassa olevassa luvassa ja olisi 62 §:n 2 momentin nojalla määrättävä lupaehtojen tarkistamisen ajankohta.

Lupamääräyksissä olisi 7 kohdan nojalla asetettava määräaika, jolloin luvanhaltijan on viimeistään toimitettava kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamiseen liittyvät selvitykset. Lupamääräyksissä voitaisiin 8 kohdan nojalla antaa 1—7 kohtaa täydentäviä ehtoja ja rajoituksia kaivosluvan nojalla

tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista, joilla varmistettaisiin, ettei toiminnasta aiheutuisi kaivoslaissa kiellettyä seurausta. Lupamääräykset voisivat koskea esimerkiksi 17 §:n 2 momentin nojalla tapahtuvaa malminetsintää.

Yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi merkittävät näkökohdat tulisivat suoraan turvatuksi lainsäädännön nojalla. Lisäksi kaivosviranomaisen voisi 3 momentin 9 kohdan nojalla antaa täydentäviä lupamääräyksiä muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista. Täydentäviä kaivosturvallisuuteen liittyviä lupamääräyksiä voidaan antaa 125 §:n nojalla kaivosturvallisuusluvassa.

Kaivostoiminta edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa. Tarvittavat määräykset ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä, kaivannaisjätteen jätealueesta ja sen jälkihoidosta sekä kaivannaisjätteistä, kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta annetaan ympäristöluvassa.

Kaivoslain 52 §:n nojalla kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

- 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta;
- 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta;
- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista;
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;
- 9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista. Kaivoslaki 52 §

HE 273/2009 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan kaivoslain 62 §:n osalta seuraavaa:

KaivNro 553 ja lupa-alue

KL2013:0003

Tukes 7233/10.03.06/2021

Pykälän 2 momentin nojalla lupaviranomaisen olisi määräajoin tarkistettava toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä. Tarkistamistarpeen arviointiväli olisi määriteltävä luvassa, ja se voisi olla enintään kymmenen vuotta. Kaivosluvan tarkistaminen tarkoittaisi lupamääräysten tarkistamista. Esimerkiksi kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvää vakuutta ja muita lopettamiseen liittyviä velvollisuuksia on yleensä tarpeen arvioida määräajoin.

Lupaviranomaisen on tarkistettava toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä vähintään kymmenen vuoden välein. Lupaviranomaisen on ilmoitettava tarkistusväli luvassa. Lupamääräysten tarkistaminen ei saa sanottavasti vähentää kaivoshankkeesta saatavaa hyötyä. Kaivoslaki 62 §

HE 273/2009 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan kaivoslain 108 §:n osalta seuraavaa:

Kaivosluvan haltija olisi velvollinen asettamaan vakuuden 15 luvussa säädettyjen lopetus- ja jälkitoimenpiteitä koskevien velvoitteiden suorittamista varten. Vakuuden tulisi olla riittävä ottaen huomioon kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet, erityisesti ympäristönsuojelulain 42 §:n nojalla vaadittava vakuus.

Ympäristönsuojelulain mukainen vakuus on tarkoitettu varmistamaan asianmukaisen jätehuollon toteutuminen. Se kattaa siten lähinnä rikastushiekka-aitaiden, sivukivialueiden ja vastaavien jätehuoltoalueiden sulkemiskustannukset tilanteissa, joissa kaivostoiminnan harjoittaja ei itse pysty niitä hoitamaan. Pykälässä ehdotettu vakuus kattaisi muut kaivostoiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon tarvittavat toimenpiteet.

Vakuuden asettamista koskeva asia ratkaistaisiin asianomaisessa kaivosluvassa. Vakuuden laji ja suuruutta olisi arvioitava tarkistettaessa kaivosluvan määräyksiä 62 §:n mukaisesti.

Kaivosluvan haltijan on asetettava kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuus, jonka on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen. Kaivoslaki 108 §

HE 273/2009 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan kaivoslain 109 §:n osalta seuraavaa:

Lupaviranomainen määräisi 1 momentin nojalla vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa lupapäätöksessä tai luvan voimassaolon jatkamista koskevassa päätöksessä. Niihin vaikuttaisivat toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat lupamääräykset.

KaivNro 553 ja lupa-alue

KL2013:0003

Tukes 7233/10.03.06/2021

Kaivoslupaan liittyvän vakuuden määrää asetettaessa lupaviranomaisen olisi erityisesti arvioitava 143, 144 ja 150 §:ssä säädettyjen veloitteiden hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Koska ympäristönsuojelulain nojalla vaadittava vakuus kattaa kaivosalueen rikastushiekka- ja muiden jätealueiden jätehuoltokustannukset, ei kyseisten alueiden kunnostamiseen liittyviä kustannuksia olisi tarpeen ottaa huomioon kaivoslupaan liittyvää vakuutta asetettaessa.

Vakuus voi olla esimerkiksi pankkitalletus tai pankkitakaus taikka vakuutus.

Pykälän 3 momentin nojalla vakuus asetettaisiin kaivosviranomaiselle, jonka tehtävänä on valvoa korvauksen saajan etua sekä tarvittaessa huolehtia vakuuden rahaksi muuttamisesta ja varojen jakamisesta. Vakuus olisi 168 §:n nojalla asetettava, ennen kuin toiminta luvan nojalla aloitetaan.

Lupaviranomainen määrää vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa luvassa. Vakuuden suuruutta on tarvittaessa tarkistettava, kun kaivoslupaa tarkistetaan 62 §:n mukaisesti. Kaivoslaki 109 §

HE 273/2009 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan kaivoslain 125 §:n osalta seuraavaa:

Kaivosviranomaisen olisi annettava kaivosturvallisuusluvassa yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset etenkin 113 §:ssä tarkoitetuista kaivosturvallisuuden edellyttämistä toimenpiteistä, 115 §:ssä tarkoitettuista kaivoksen sisäisestä pelastussuunnitelmasta, 117 ja 118 §:ään perustuvista toimenpiteistä, 119 §:ssä tarkoitettuista kaivoskartasta ja varautumisesta kaivostoiminnan turvalliseen lopettamiseen 120 §:n mukaisesti. Määräykset liittyvät 11 luvussa säädettyjen velvollisuuksien toteuttamiseen.

Kaivosturvallisuusluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset. Kaivoslaki 125 §

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseen liittyvästä kaivoslainsäädännön tulkinnasta

Kaivosviranomaisen pyytää huomioimaan, että Luikonlahden kaivospiirillä ei ole ollut kaivostoimintaa vuosikymmeniin, joten kaivospiiriin liittyvissä kysymyksissä huomioidaan erityisesti alueen yleinen turvallisuus kaivostoiminnan jäljiltä.

Edellä esitetty lainsäädäntö huomioidaan Luikonlahden kaivospiiriä koskevilla lupamääräyksissä soveltuvin osin vallitsevaan tilanteeseen nähden ja huomioimalla vaadittavat kaivospiirin lopetus- ja jälkitoimenpiteet.

Kaivosviranomaisen tiedottaa, ettei kaivosturvallisuuslupavaatimus ole kaivoslain nojalla koskenut Luikonlahden kaivospiiriä.

Kaivoslain 181 §:n 1 momentin mukaan kumotun kaivoslain nojalla annettu kaivosoikeus jää voimaan kaivospiirimääräyksessä ja kaivoskirjassa mainituilla ehdoilla. Kaivoslain 181 §:n 4 momentin mukaisten määräysten antamisessa ja vakuudesta määräämisessä ei siten ole kysymys toiminnan uudelleen luvittamisesta, eikä toiminnan sallittavuus sinänsä tule tässä yhteydessä harkittavaksi. Tämä käy ilmi myös siitä, ettei kaivoslain 181 §:n 4 momentissa viitata kaivoslain luvanmyöntämisedellytyksiä koskeviin säännöksiin. Hämeenlinnan HaO 2.7.2019 (diarinumero 00948/18/7203)

Kumotussa kaivoslaissa (503/1965) tarkoitettuja kaivosoikeuksia koskevien kaivoslain 181 §:n 3 ja 4 momentin siirtymäsäännösten tarkoituksena on turvata se, että kaivostoiminnan harjoittajan oikeuksien ja velvollisuuksien sisältö ei poikkea olennaisesti sen mukaan, onko toiminnan perustana kaivoslain nojalla myönnetty kaivoslupa vai kumotun kaivoslain nojalla saatu kaivosoikeus. Kuten edellä selostetuista uuden kaivoslain siirtymäsäännösten esitöistä ilmenee, vanhan kaivoslain nojalla saadun kaivosoikeuden nojalla toimivien osalta yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseen liittyviä määräyksiä voidaan pääsääntöisesti pitää tarpeellisena turvallisuuden varmistamiseen liittyvistä perusteista. Siltä osin kuin määräysten antaminen on kaivoslain 52 §:n 3 momentissa säädetty huomioon ottaen tarpeellista, niiden tulee olla mainitun lainkohdan tarkoitukseen nähden riittävän konkreettisia. Määräysten antamisen tulee perustua sellaiseen selvitykseen, jonka perusteella niiden tarvetta ja sisältöä voidaan arvioida yksityiskohtaisesti ja kulloisenkin kaivoshankkeen ominaispiirteet ja vaikutukset huomioon ottaen. Hämeenlinnan HaO 2.7.2019 (diarinumero 00948/18/7203)

Tilanne kaivospiirillä

Kaivosviranomainen on suorittanut alueella katselmuksen 28.9.2021. Seuraavassa esitetty tilannekatsaus pohjautuu katselmuksesta laadittuun muistioon ja sen ajantasaisuus on tarkistettu Boliden Kylylahti Oy:n kanssa järjestetyssä viranomaisneuvottelussa 17.2.2022 (teams Janhunen/Leinonen).

Luikonlahden rikastamo on ylläpitotilassa. Työt ylläpitotilaan saattamiseksi on saatu valmiiksi. Kesällä on poistettu puustoa putoamis- ja sortumavaarallisilta alueilta. Aluevalvontaa suorittaa yhtiön puolesta yksi henkilö, joka käy alueella säännöllisesti. Hänelle tulee mm. mahdolliset hälytykset vesienkäsittelystä. Yhtiöstä toinen henkilö käy paikalla satunnaisesti.

Muistion 11.10.2021 (päivitetty 17.2.2022) mukaan:

1. Kaivoksen tuloportti on uusi ja se pidetään lukittuna arkisin klo 16-07 välisenä aikana sekä viikonloppuisin.
2. Juuantieltä tulevan tien portti on vanha ja se on lukittu. Keväällä 2022 portti uusitaan. Portiksi tulee Kylylahden kaivoksen tuloportti. Kyseinen tie toimii varapelastustienä.

3. Vanha tieyhteys Juuantieltä kaivospiirille on katkaistu betoniporsailta.
4. Alueella on tallentava kameravalvonta. Aluevalvonta jatkuu Luikonlahdessa ja Kevitsan kaivoksella. Lisäksi yhtiön kaksi henkilöä valvovat aluetta etänä päätelaitteilla.
5. Vaaralliset jätteet ja kemikaalit on toimitettu Fortum Waste Solutions Oy:lle ja prosessikemikaalit Kevitsan ja Garpenbergin kaivoksille. Alueella on jäljellä enää hyvin pieniä määriä öljyä.
6. Alueelta on viety pois metalliromua, kumeja yms. Rautatietäkin on purettu.
7. Patojen suotovesille on edelleen vesienkäsittely.
8. Uusi kalkitusasema on rakennettu patosuotovesien käsittelyyn.
9. Alueella on uusi konttipumppaamo.
10. Patotarkastus on tehty syyskuussa 2021. Patojen kuivaluiska on verhoiltu kompostituotteella.
11. Rikastushiekka-allas on kasvitettu. Alueella kasvaa nurminataa, kauraa, timoteita ja apilaa.
12. Co-Ni ja Martikkalan -altailla sekä Heinälammella on käynnissä veden pinnan korkeuden jatkuvatoiminen tarkkailu. Lisäksi patosuotovesien virtaamaa seurataan jatkuvatoimisesti.
13. Yhtiö on omatoimisesti huhtikuussa 2020 jättänyt ympäristölupahakemuksen vakuuden kohottamiseksi 19.4 miljoonaan euroon (ALV 0 %).

Alueella on muistion mukaan tarvetta seuraaville toimenpiteille ja ne on esitetty lupamääräyksissä.

- A. Palolammen laskukanavan jyrkät osat tulee aidata Juuantien puolelta, koska yleinen tie on hyvin lähellä laskukanavaa.
- B. Malmikasan (Rompad) avoin jyrkännekohta Asuntotalon avolouhokseen päin tulee aidata (kuva 1a). Kuvassa 1b aidattava jyrkänne näkyy aukkona kuvan keskellä ylhäällä.

KaivNro 553 ja lupa-alue

KL2013:0003

Tukes 7233/10.03.06/2021

Kuva 1 a ja 1b. Malmikasan avoimen kohdan aitausalue.

Kuva 2. Kuparivuoren tornin aidattava jyrkänne.

- C. Kuparivuoren tornin jyrkänne Asuntotalon avolouhokseen päin tulee aidata noin 150 metrin matkalta (kuva 2).
- D. Alueella on muitakin jyrkänneitä, mutta niiden aitausta ei voida pitää akuuttina tässä vaiheessa, koska tiheä puusto suojaa jyrkänneitä.
- E. Vinotunnelit:

Asuntotalon vt:n suuaukko on tukkimatta sortumavaaran vuoksi. Kunttisuon pienen avolouhoksen vt:n suuaukko on todennäköisesti avoin.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) antaa Boliden Kylylahti Oy:lle päätöksen kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisista määräyksistä koskien Luikonlahti -kaivospiiriä (KaivNro 553) ja lupa-alueetta KL2013:0003.

Perustelut: Kaivoslaki 52 §, 62 § ja 181 §

Kaivostoimintaan sovellettavat säännökset

Kaivostoiminnan harjoittajan on toiminnassaan huomioitava, mitä kaivoslain 181 §:n nojalla säädetään.

Kaivosviranomaisen uudet lupamääräykset ja perustelut

Tämän päätöksen lupamääräykset korvaavat 23.2.2017 annetun päätöksen lupamääräykset.

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan, mitä kaivoslain 6, 17, 18, 97, 101 ja 108-111 §:ssä, 11 ja 13-15 luvussa sekä 171 ja 172 §:ssä säädetään.

Lupamääräys 1

Palolammen laskukanavan jyrkät osat tulee aidata Juuantien puolelta, koska yleinen tie on hyvin lähellä laskukanavaa. Aitaus on suoritettava syyskuun 2022 loppuun mennessä.

Perustelut:

Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 2

Malmikasan (Rompad) avoin jyrkännekohta Asuntotalon avolouhokseen päin tulee aidata. Aitaus on suoritettava syyskuun 2022 loppuun mennessä.

Perustelut:

Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 3

Kuparivuoren tornin jyrkänne Asuntotalon avolouhokseen päin tulee aidata noin 150 metrin matkalta. Aitaus on suoritettava syyskuun 2022 loppuun mennessä.

KaivNro 553 ja lupa-alue

KL2013:0003

Tukes 7233/10.03.06/2021

Perustelut:

Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 4

Asuntotalon vt:n suuaukko on tukkimatta sortumavaaran takia. Kunttisuon pienen avolouhoksen vt:n suuaukko on todennäköisesti avoin. Kaivosyhtiö veloitetaan selvittämään mahdollisuudet kyseisten vinotunneleiden suuaukkojen tukkimiseksi. Selvitys tulee toimittaa vuoden 2022 loppuun mennessä. Molempien vinotunneleiden suuaukot ovat veden alla, eivätkä ne muodosta välitöntä uhkaa yleiselle turvallisuudelle.

Perustelut:

Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 5

Kaivospiirin alueella (ainakin Asuntotalon alueella) on ilmanvaihtonousuja, jotka on tukittu. Kaivosyhtiö veloitetaan selvittämään ilmanvaihtonousujen betonikansien laatu. Samassa yhteydessä tulee selvittää mahdollisten ilmanvaihtonousujen olemassaolo ja sijainti Kunttisuon alueella.

Perustelut:

Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 6

Kaivosluvan haltija on asettanut 145 000 euron suuruisen omavelkaisen pankkitakauksen Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain mukaisia kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten.

Suoritettun vakuustarpeen päivityksen perusteella kaivosyhtiön tulee asettaa 199 000 suuruinen omavelkainen pankkitakaus kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten seuraavasti:

Määrätyllä kaivosvakuudella katetaan kaivoslain mukaisesti seuraavat kaivoksen lopettamiseen liittyvät lopetus- ja jälkihoitotyöt:

Purkamiskustannukset (kohdat 1-6):

1. Vaaka-asema:	4000 €
2. Heinälammen pumppaamo:	10000 €

KaivNro 553 ja lupa-alue

KL2013:0003

Tukes 7233/10.03.06/2021

3. Kalkkisiilo/asema: 4000€

4. Heinälammesta tulevan vesiputken poistaminen 1,7 km:n matkalta (siltä osin kuin se ei ole yhtiön omilla mailla): 4000 €

5. Heinälampeen menevän sähkölinjan purkaminen 730 m:n matkalta (siltä osin kuin se ei ole yhtiön omilla mailla): 4000 €

6. Petkellahteen menevän sähkölinjan purkaminen 1,8 km:n matkalta: 10 000 €

Kaivostornit:

7. Pääkuilun torni: Nostokuilun pumpun huoltoreiän tukkiminen:
Kustannus: 2000 €

Aitaukset:

8a) Palolammen laskukanavan jyrkät osat: piikkilanka-aidat puretaan ja aidataan (varoituserkein) noin 250 m: kustannus: 5000 €

8b) Pajamalmin avolouhos: jyrkänteen aitaus noin 100 m (varoituserkein)
kustannus: 2000 €

8c) Asuntotalon avolouhos, jyrkänteen aitaus noin 250 m (varoituserkein)
kustannus: 5 000 €

8d) Rakennuskivilouhoksen jyrkänteen aitaus noin 200 m (varoituserkein)
kustannus: 4000 €

9. Alueiden yleinen kunnostus
Kustannus: 145 000 €

Aitauksien osalta päätöksessä määrätään vakuus niidenkin aitauksien osalta, jotka kuuluvat lupamääräyksiin. Aitauksiin liittyviä vakuuksia voidaan myöhemmin vapauttaa tai ne jätetään voimaan aitauksien ylläpitämiseksi.

Rikastamon alueen rakennukset ovat kaivosyhtiön omistamilla mailla, joten niille ei määrätä purkukustannuksien osalta kaivoslain mukaista vakuutta.

Kaivoslaki 108 §, 109 § ja 181 §

Lupamääräys 7

Lupamääräykset tarkistetaan 1.6.2026. Mikäli kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia, tarkistusväliä voidaan aikaistaa.

Perustelut

Kaivoslaki 62 §

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut asiasta kuuluttamalla siitä 19.8.-27.9.2021 välisenä aikana osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/yleiset-ja-yksityiset-edut-kaivostoiminta> sekä Kaavin kunnan yleisessä tietoverkossa.

Kuulutuksesta on annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Asia on kuulutettu myös Koillis-Savo -lehdessä.

Asiasta on lähetetty lausuntopyynnöt 19.8.2021 Kaavin kunnalle, Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja Pohjois-Savon liitolle.

Lausunnot sekä muistutukset ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 27.9.2021.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonanto vakuuteen liittyen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pyysi kaivosyhtiöltä päivityksen vakuuslaskelmasta 16.2.2022.

Yhtiö toimitti uuden esityksen 17.2.2022.

Annetut lausunnot, muistutus ja kaivosyhtiön selitys

LAUSUNNOT

Kuulutuksen johdosta lausunnon antoi Pohjois-Savon ELY-keskus.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Kuulutuksen johdosta jätettiin muistutukseksi kirjattu asiakirja, jonka jättivät Kansalaisten kaivosvaltuuskunta ry, Vesiluonnon puolesta ry ja maanomistaja.

KaivNro 553 ja lupa-alue

KL2013:0003

Tukes 7233/10.03.06/2021

Maanomistajan esittämä asia on muistutus ja Kansalaisten kaivosvaltuuskunta ry:n ja Vesiluonnon puolesta ry:n esittämät ovat mielipiteitä.

HAKIJAN SELITYS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt hakijayhtiöltä kaivoslain 42 §:n mukaisen selityksen annetun lausunnon ja muistutuksen/mielipiteen johdosta.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto ja hakijan selitys on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston vastaus lausunnoissa ja muistutuksessa esitettyyn

Pohjois-Savon ELY-keskus (lausunto on annettu 21.9.2021)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto viittaa lupamääräyksiin.

Maanomistajan muistutus (päiväty 26.9.2021)

Muistutuksessa esitetyt asiat eivät kuulu tässä päätöksessä käsiteltäviin asioihin.

Kaivosviranomaisen antoi kuulemisasiakirjassa lisätietoja maanomistajille seuraavasti:

Kaivospiiritoimituksessa määrätty kiinteistökohtaiset korvaukset sekä korvaukset mahdollisista kaivostoiminnan aiheuttamista vahingoista ja haitoista eivät kuulu tähän kuulemismenettelyyn eivätkä sen jälkeiseen päätöksentekoon.

Näihin asioihin liittyviä muistutuksia tai mielipiteitä ei siis huomioida tässä kuulemismenettelyssä eikä sen jälkeisessä päätöksenteossa.

Edellä mainituissa asioissa toimivaltainen viranomaisen on Maanmittauslaitos.

Kaivospiirin lakkauttamisen jälkeen alueen hallinta palautuu maanomistajalle.

Mielipide liitteineen 1-3 (päiväty 27.9.2021)

Päätöksessä on kyse kaivoslain 62 §:ssä tarkoitetusta kaivosluvan määräaikaisesta tarkistamisesta ja 52 §:n mukaisesta yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta. Luvan tarkistamista koskeva asia on kuulutettu päätöksessä kerrotulla tavalla ja kuulutusasiakirjoihin on sisällytetty lupamääräyksen tarkistamisessa edellytetyt tarpeelliset tiedot, kuten selvitys tarkistettavista lupamääräyksistä (23.2.2017). Kuulutus on toteutettu kaivoslain ja hallintolain edellyttämällä tavalla.

Kaivoslain 42 §:n nojalla selityksen johdosta on asianosaisille varattava tilaisuus vastaselityksen antamiseen, jos selitys saattaa vaikuttaa asian ratkaisuun. Mielipiteen esittäjä ei ole asiassa asianosainen.

Vesiluonnon puolesta ry:tä ei voida pitää kaivoslain 39 §:n 1 momentissa tarkoitettuna muistutuksen tekemiseen oikeutettuna asianosaisena vaan pykälän 2 momentissa tarkoitettuna mielipiteen ilmaisemiseen oikeutettuna muuna kuin asianosaisena. Hämeenlinnan HaO 2.7.2019 (diarinumero 00948/18/7203)

Edelliseen viitaten kaivosviranomaisen ei pidä myöskään Kansalaisten kaivosvaltuuskunta ry:tä asianosaisena.

Mielipiteessä ei ole esitetty sellaisia yksilöityjä vaatimuksia, joita ei olisi tämän päätöksen kaivoslain nojalla annetuissa lupamääräyksissä huomioitu. Mielipiteessä esitetyt asiat vakuuskysymystä lukuun ottamatta eivät kuulu tässä päätöksessä käsiteltävien asioiden piiriin.

Kaivosviranomaisen toteaa annetusta mielipiteestä huomioiden liitteet 1-3 seuraavaa:

1. Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset perustuvat ja annetaan lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin. Kaivoslaissa ei edellytetä lupamääräysten kuuluttamista etukäteen, koska jokainen tapaus on yksilöllinen ja lupamääräykset muotoutuvat vasta kuulemismenettelyn jälkeen.

Kaivoslain 42 §:n nojalla selityksen johdosta on asianosaisille varattava tilaisuus vastaselityksen antamiseen, jos selitys saattaa vaikuttaa asian ratkaisuun. Mielipiteen esittäjä ei ole asiassa asianosainen.

2. Vakuutta koskeva lupamääräys on annettu kaivoslain tarkoittamalla tavalla, eikä ympäristövakuuden piiriin liittyviä asioita voi määrätä kaivoslain nojalla määrättyllä vakuudella.
3. Alueiden käyttöoikeudet kaivosyhtiölle on myönnetty jo aiemmissä päätöksissä, eikä tässä päätöksessä ole kysymys käyttöoikeuteen liittyvistä kysymyksistä.
4. Vesi- ja ympäristönsuojeluun liittyvien lupien tarpeellisuudesta päättämiseen ei kaivosviranomaisella ole toimivaltaa.
5. Kaivosviranomaisella ei ole toimivaltaa päättää ympäristövaikutusten arvioinnista muistuttaen samalla, että ne on jo aiemmin tehty.
6. Kaivosviranomaisen toteaa, ettei Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnossa todettu mielipiteessä esitettyjen luonto- tai ympäristöarvojen osalta huomautettavaa.
7. Ympäristövahinkojen korvausasioita ei käsitellä kaivoslain mukaisissa lupaprosesseissa.

8. Kaivosyhtiö ei ole kieltänyt yksityisten maanomistajien kulkua tai metsänhoidollisten toimenpiteiden suorittamista heidän omistamillaan alueilla.

Kaivosviranomaisen huomauttaa, että kaivosyhtiön on noudatettava luonnonsuojelulakia ja ympäristönsuojelulakia sekä vesilakia muutoinkin toiminnassaan.

Kaivosviranomaisen saa mielipiteestä sellaisen vaikutelman, ettei mielipide kaikilta osin koske Luikonlahtea. Mielipiteessä viitataan avolouhoksien avaamiseen. Luikonlahdella ei ole suunnitelmassa kaivostoiminnan aloittaminen, vaan ainoastaan rikastamon pitäminen ylläpitotilassa.

Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin. Kaivoslaki 56 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla. Kaivoslaki 57 §

Lupapäätös toimitetaan päätöksenantopäivänä Boliden Kylylahti Oy:lle, Kaavin kunnalle, Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja Pohjois-Savon liitolle. Jäljennös lupapäätöksestä toimitetaan Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Tieto päätöksen antamisesta lähetetään kirjeitse tai sähköisesti 40 §:n 1 momentissa tarkoitetuille asianosaisille ja asiassa muistutuksen tehneelle.

Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Kaavin kunnan yleisessä tietoverkossa. Kuulutuksen julkaisemisesta ilmoitetaan myös Koillis-Savo - sanomalehdessä.

Päätösmaksu

Asian käsittelyn aloittamisesta on mainittu Kylylahden kaivostarkastuksen tarkastuskertomuksen päätösosassa 18.11.2019. Tästä päätöksestä perittävä maksu on Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista annetun asetuksen (1391/2018) mukaisesti 2 000 € + 5 h * 99 €. Maksuun lisätään toteutuneet ilmoituskustannukset ja käsittelymaksu. Lasku toimitetaan erikseen.

Perustelut: Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018)

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa ([808/2019](#)). Kaivosviranomaisen päätöksestä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Kaivoslaki 162 §

Liitteessä 3 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Hallituksen esitys kaivoslaiksi (HE273/2009)

Hallintolaki (434/2003)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018)

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Ossi Leinonen puh. 029 5052 205

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt johtava asiantuntija Ossi Leinonen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Terho Liikamaa.

Liitteet

1. Kaivospiirin kartta
2. Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto ja kaivosyhtiön selitys
3. Valitusosoitus

LUIKONLAHTI

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Boliden Kylylahti Oy lupatunnus 553

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta, Boliden Kylylahti Oy Luikonlahti (KaivNro 553), Kaavi

Turvallisuus ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta lausuntoa Boliden Kylylahti Oy Luikonlahti (KaivNro 553) kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettujen määräysten tarkistamisesta kaivoslain (621/2011) 62 §:n mukaisesti.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (myöhemmin ELY-keskus) toteaa, ettei sillä ole muilta osin yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavien tarpeellisten määräysten tarkistamista huomautettavaa, lukuun ottamatta lopettamiseen liittyvää vakuusasiaa sekä seuraavaa lupamääräysten tarkistamisajankohtaa.

ELY-keskus katsoo, että kaivostoiminnan lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteitä varten asetettu vakuus ja siinä huomioitujen toimenpiteiden kustannuksineen, tulee yhteensovittaa ympäristönsuojelulain mukaisten toiminnan lopettamista koskevien vaatimusten yhteydessä. Samalla tulee varmistaa, että molempien lakien vaatimat toimet tukevat toisiaan.

Lisäksi ELY-keskus katsoo, että koska toiminta on tällä hetkellä ns. ylläpitovaiheessa tulee nyt annettavat lupamääräykset tarkistaa viimeistään, kun toiminnan tulevaisuus on varmistunut. ELY-keskus esittää, että lupamääräykset tarkistetaan vuonna 2026.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Jussi-Pekka Järvinen ja ratkaissut johtava ympäristönsuojelun asiantuntija Jorma Lappalainen.

Tämä asiakirja POSELY/2883/2015 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/2883/2015 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Järvinen Jussi-Pekka 21.09.2021 07:40

Ratkaisija Lappalainen Jorma 21.09.2021 07:38

KJa

8.11.2021

TURVALLISUUS JA KEMIKAALIVIRASTO

Kaivosluvan yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset kaivospiirille

Kaivospiiri nro 553

Lupa-alue KL2013:0003

Boliden Kylylahti Oy:n vastine annettujen muistutusten johdosta

Yleistä

Kaivoslaissa (621/2011) säädetään kaivosluvassa annettavista määräyksistä sekä kaivostoiminnasta suoritettavista korvauksista sekä kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta (10 luku). Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset (52 §):

- 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta;
- 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta;
- 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;
- 5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia kolttala-alueella;
- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista;
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;
- 9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

Kaivostoiminnasta suoritettavat korvaukset muodostuvat louhintakorvauksesta ja sivutuotekorvauksesta sekä eräiden ympäristövahinkojen korvaamisesta. Näistä jälkimmäisestä on säädetty seuraavaa: ”Vahingosta tai haitasta, joka aiheutuu veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta taikka melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä, hajusta taikka niitä vastavasta häiriöstä, säädetään ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain (737/1994) 12 §:ssä.”

Hallituksen esityksessä kaivoslaiksi (HE 273/2009) yleistä etua on kuvattu mm. seuraavasti: ”*Maisemansuojelu ja muut haitallisten ympäristövaikutusten torjumiseen liittyvät intressit voivat olla yleisen edun kannalta merkityksellisiä maakunnallisesti tai paikallisesti mutta myös valtakunnallisesti.*”¹

¹ Kursivointi kirjoittajan (myös myöhemmin tekstissä)

”Yleisiä etuja ei voida määrittellä olosuhteista riippumatta, sillä niitä on monenlaisia ja ne ovat aikaan ja yhteiskunnalliseen kehitykseen sidottuja. Yleinen etu ei määräydy yksityisten etujen suuren lukumäärän perusteella, vaan yleinen etu voi joskus olla yhdenmukainen yhden yksityisen edun kanssa tai se voi olla täysin riippumaton yksityisistä eduista. Yleinen etu voi joskus olla yhteiskunnan kokonaisuus, mutta usein yleiset edut kilpailevat keskenään. Esimerkiksi taloudelliset intressit kilpailevat ympäristöllisten intressien kanssa, ja erilaiset taloudelliset tai ympäristölliset intressit kilpailevat myös keskenään.”

Hallituksen esityksessä yksityisestä edusta todetaan: *”Yksityinen etu voi olla esimerkiksi taloudellinen taikka alueiden käyttöön, asuinympäristön viihtyisyyteen tai yksilön terveyteen liittyvä intressi. Kaivoshankkeiden vaikutukset yleisten ja yksityisten etujen kannalta voivat vaihdella huomattavasti. Lupaharkinnassa olisi mahdollista tilanteen kokonaisarvioinnin perusteella ottaa huomioon alueelliset ja paikalliset olosuhteet ja intressit sekä lupa määräyksin varmistaa yksittäistapauksessa olosuhteisiin nähden saavutettavan oikeudenmukaisen ratkaisun. Lupa määräykset voisivat sisältää velvoitteita tai rajoituksia.”*

Nykyisen kaivoslain (621/2011) voimaantulo- ja siirtymäsäännöksissä todetaan mm. seuraavaa: *”Kumottavan lain nojalla annettu kaivospiirimääräys jää voimaan määräyksessä mainituilla ehdoilla. Kumottavan lain nojalla annettu kaivosoikeus jää voimaan kaivospiirimääräyksessä ja kaivoskirjassa mainituilla ehdoilla. Kaivosoikeuteen sovelletaan edelleen, mitä kumottavan lain 44 ja 45 §:ssä säädetään, sekä kaivospiiriin ja sen apualueeseen, mitä kumottavan lain 22 §:ssä säädetään.”*

”Kumottavan lain 73 §:ssä tarkoitettu kaivosoikeus jää voimaan kaivospiirin määräämistä koskevassa päätöksessä mainituilla ehdoilla. Kaivosoikeuteen sovelletaan, mitä kaivoslain (273/1943) 48–53 §:ssä puolustusmaksusta ja 57 §:ssä louhimismaksusta säädetään, sekä kaivospiiriin ja sen ulkopuolisiin alueisiin, mitä niistä mainitun lain 20 §:n 2 momentissa ja 32 §:n 2 momentissa säädetään.”

”Kaivosviranomaisen on viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta määrättävä vakuuden laji ja suuruus sekä annettava kaivosoikeuden haltijalle enintään vuoden pituinen määräaika vakuuden asettamiselle. Kaivosviranomaisen on myös viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta annettava kaivosoikeuden haltijalle yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset noudattaen vastaavasti, mitä tämän lain 52 §:n 3 momentissa ja 125 §:ssä säädetään, sekä asetettava määräysten tarkistusväli noudattaen, mitä tarkistusvälin asettamisesta tämän lain 62 §:n 2 momentissa ja 127 §:n 2 momentissa säädetään”.

Edellä esitetyn perusteella kaivostoiminnan ympäristö-, luonto- ja terveysvaikutusten sekä niiden hallinnan osalta yleisen edun valvonta kuuluu ensisijaisesti valtion tason organisaatioille ja vain osin kunnan viranomaisille. Alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii valtion ympäristön- ja luonnonsuojelun valvontaviranomaisena. Aluehallintoviranomainen toimii toimivaltaisena viranomaisena ympäristönsuojelulain tarkoittamassa ympäristölupa-asiassa. Toiminnalle Luikonlahdella on olemassa lainvoimainen ympäristölupapäätös.

Kaivosoikeuden myöntämisen (kaivospiirin määrääminen) yhteydessä on huolehdittu yksityisiin etuihin liittyvien asioiden korvaamisesta tms., eikä näiltä osin uuden kaivoslain säännöksiä voida soveltaa.

Ympäristö- tms. vahinkojen korvaaminen ei ole tapahtunut eikä tapahdu kaivoslain nojalla.

Muistutuksissa esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet on jätettävä tutkimatta kaivoslakiin perustumattomina tai hylättävä perusteettomina jatkossa esitetyn yksilöidyn perusteluin.

Lisäksi on otettava huomioon, että nyt vireillä olevassa asiassa on kyse yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi aiemmin tarpeelliseksi annettujen määräysten tarkistamista koskeva

asia, joka ei edellytä ympäristövaikutusten arvioinnin laatimista eikä mitakaan luonnonsuojelulain tai ympäristönsuojelulain edellyttämiä selvityksiä.

Korvauksia koskevat yksityishenkilön esittämät vaatimukset

Muistutuksessa esitetyt korvausvaatimukset, joita perustellaan kaivostoiminnasta seuranneella puuntuoton menetyksellä, maan käyttöoikeuden, tai maankäyttömahdollisuuksien muutoksella, on hylättävä perusteettomina. Nämä korvausluontoiset asiat on ratkaistu aiemmin kaivoslain mukaisessa prosessissa.

Ympäristövahinkojen korvaamista koskevat vaatimukset

Väitetystä alueiden pilaantumisesta esitetty korvausvaatimus on jätettävä tutkimatta kaivoslakiin perustumattomana. Näiden osalta korvauksista on säädetty toisaalla, eikä kaivoslain mukainen viranomainen ole toimivaltainen näissä asioissa.

Toiminnasta mahdollisesti aiheutuvasta tai aiheutuneesta vahingon korvaamisesta on säädetty toisaalla, eikä kaivoslaissa säädetty viranomainen ole toimivaltainen näissä korvausasioissa. Täten vaatimus on jätettävä tutkimatta nyt vireillä olevassa asiassa.

Kiinteistöjen arvon alentumista alapuolisen vesistön rannoilla, toiminnasta aiheutuneen vesistön veden laadun muutoksen seurauksena koskeva väite on jätettävä tutkimatta. Kaivoslaissa säädetty viranomainen ei ole toimivaltainen vesilain 13 luvun mukaisissa asioissa. Lisäksi em. lain mukaisia korvattavia haittoja tai edunmenetyksiä ei ole todennettavissa eikä niistä ole siten määrätty lainvoimaisessa ympäristölupapäätöksessä. Ainoastaan kalataloushaitan kompensatiosta (kalatalousmaksu ja istutusvelvoite) on määrätty.

Heinälammen alueelle tehty rakentaminen

Heinälammen alueella ja niillä sijaitsevilla padoilla (Pato4 ja Pato5) kunnostamis- ja parantamistoimenpiteitä on toteutettu osin patojen rakenteellisten vaatimusten muutosten johdosta ja osin patojen kunnan tarkkailemisen helpottamiseksi. Näiden lisäksi Heinälampeen on sijoitettu rikastamon vedenottoa varten ottolaitteisto ja rannalle on rakennettu pumppaamo. Tällä on mahdollistettu rikastustoiminnassa korkea veden kierrätysaste (lähes 70%). Edellä mainittuihin muutoksiin ja korjauksiin liittyvä huolenilmaus on edellä esitetyn mukaisesti perusteeton. Rakentaminen on tehty kaivoksen apualueella, jolla yhtiöllä on käyttöoikeus kaivostoimintaa palvelevien rakenteiden rakentamista, kunnostamista ja ylläpitoa varten. Puunpoistamisen on suorittanut urakoitsija yhtiön toimeksiannosta, ja urakoitsija on sopinut puiden hyödyntämisestä (myynti) suoraan maanomistajan kanssa.

Yksityisten maanomistajien kulku- ja käyttöoikeus

Maanomistajien kulkumahdollisuuksien ja metsänhoidollisten toimenpiteiden suorittamisen vaikeutumista koskeva huolenilmaus on perusteeton. Boliden Kylylahti Oy ei ole kieltänyt maanomistajien kulkua tai metsänhoidollisten toimenpiteiden suorittamista heidän omistamillaan alueilla. Yhtiö on ylläpitänyt ja kunnostanut tieyhteydet kaikille niille maanomistajille, joiden ainoa kulkuyhteys alueilleen on kaivospiiri- tai apualueen kautta. Ylläpidettäviä teitä pitkin on voitu suorittaa puukuljetuksia täysimittaisilla yhdistelmäajoneuvoilla. Koska näitä tieyhteyksiä tarvitaan patojen kunnan tarkkailuun ympärivuotisesti, yhtiö jatkaa teiden ylläpitämistä.

Vaatimus ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnin suorittamisesta

Boliden Kylylahti Oy:n Luikonlahden rikastamon toimintaan liittyen on suoritettu kaksi erillistä ympäristövaikutusten arviointiprosessia. Ensimmäinen näistä koski rikastamon tuotantokapasiteetin nostamista ja jälkimmäinen rikastamon sivutuotteiden ja kaivannaisjätteiden elinkaarisuunnittelua. Nyt vireillä olevaan asiaan liittyen ympäristövaikutusten arviointinnettelyä koskeva vaatimus on jätettävä tutkimatta kaivoslakiin perustumattomana. Ympäristövaikutusten arvioinnista säädetään ympäristöministeriön hallinnon alaan kuuluvalla lainsäädännöllä. Em. säädöksillä on säädetty lain soveltamisalasta sekä toimivaltaisesta viranomaisesta. Kaivoslain mukainen viranomainen eli Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) ei ole toimivaltainen viranomainen päättämään tai määräämään ympäristövaikutusten arvioinnin suorittamisesta.

Vaatimus luonnonsuojelulain mukaisten luontoselvitysten laatimisesta

Luikonlahden rikastamon toimintaan liittyen on suoritettu kaksi erillistä ympäristövaikutusten arviointiprosessia. Ensimmäinen näistä koski rikastamon tuotantokapasiteetin nostamista ja jälkimmäinen rikastamon sivutuotteiden ja kaivannaisjätteiden elinkaarisuunnittelua. Näiden molempien prosessien yhteydessä on laadittu luontoselvitykset, joiden sisällön toimivaltainen viranomainen (=Pohjois-Savon ely-keskus) on hyväksynyt. Lisäksi on otettava huomioon, että kaivoslain mukainen viranomainen eli Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) ei ole toimivaltainen viranomainen päättämään tai määräämään näiden selvitysten suorittamisesta.

Edellä mainitun lisäksi on otettava huomioon, se että kaivosalueen käyttöoikeuskysymykset on ratkaistu aiempien kaivoslakien perusteella. Kaivostoiminnan ja aiemman rikastamotoiminnan aiheuttamat vaikutukset alueen luontoon (=toiminnan jalanjälki) ovat tapahtuneet tällöin. Nykyisen toiminnan vaikutukset alueen luontoon ovat merkittävästi tätä vähäisemmät, koska käyttöoikeutta koskevan alueen laajuus on vain vähäisessä määrin lisääntynyt. Lisäksi nämä luontoon kohdistuvat vaikutukset on otettu huomioon toiminnalle myönnettyissä ympäristönsuojelulain tarkoittamissa ympäristölupapäätöksissä.

Nykyisen kaivoslain säännöksiä ei ole näiltä osin mahdollista soveltaa takautuvasti, kuten nykyisen kaivoslain voimaantulo- ja siirtymäsäännöksissä on säädetty.

Nyt vireillä olevaan asiaan liittyen luontoselvitysten huomioonottamista tai niiden laatimista koskeva vaatimus on perusteeton ja osin kaivoslakiin perustumaton edellä esitetyin perustein.

Vakuuden ja sen suuruuden määräämistä koskevat vaatimukset

Muistutuksessa esitetty vaatimus siitä, että vakuutta määritettäessä olisi otettava huomioon myös ympäristönsuojelulain nojalla asetetun vakuuden väitetyt puutteet, on jätettävä tutkimatta kaivoslakiin perustumattomana. Kaivoslain mukainen viranomainen ei ole toimivaltainen ympäristönsuojelulain mukaisissa asioissa.

Mitä tulee rikastamorakenteiden purkamiseen, niin esitetyt vaatimukset ovat ennenaikaisia. Yhtiöllä on niille käyttöä alueella sijaitsevan koboltti-nikkeliesirikasteen tulevassa hyödyntämisessä. Toimenpiteitä koskeva suunnittelutyö on meneillään. Hyödyntämistoimenpiteiden jälkeisen ajan osalta ei ole vielä mahdollista tehdä arvioita rakennusten ja rakenteiden tarpeellisuudesta. Vakuuden määrää on mahdollista arvioida tarkistettaessa jatkossa kaivosluvan määräyksiä lain 62§:n mukaisesti.

Vaatimus vakuuden määrän merkittävään korottamiseen ja sen käyttöalan laajentamiseen mm. sedimenteiltään saastuneiden louhoksien ja tunneleiden stabilointiin tai vesien

pitkäaikaisen puhdistukseen on jätettävä tutkimatta kaivoslakiin perustumattomana. Näitä vaatimuksia ei ole voida perustella yksityisen tai yleisen edun perusteella siten kuin kaivoslaissa ja sen perusteluissa on tarkoitettu.

Alueiden käyttöoikeus ja käyttötarkoitus

Alueiden käyttöoikeus on ratkaistu lainvoimaisesti pääosin kaivoslain mukaisella kaivospiiripäätöksellä ja vähäiseltä osin kaivosluvalla. Alueen käyttö kaivosalueena on määrätty myös lainvoimaisessa kaavassa. Luikonlahden rikastamon alue on merkitty ympäristöministeriön 7.11.2011 vahvistamassa Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäväksi kaivosalueeksi (kaavamerkintä EK 780). Lisäksi laajemmalla rajauksella on merkintä SV, jolla tarkoitetaan kaivostoimintojen alueiden suojavyöhykettä.

Väittäjä, että suljettu kaivos ei voisi rajoittaa alueen käyttöä on perusteeton. Kaivoslaissa kaivostoiminnan lopettamispäätöstä koskevassa säännöksessä on määrätty seuraavasti: *”Päätöksessä on määriteltävä se kaivoksen vaikutusalue, jolla saattaa yleiseen turvallisuuteen tai haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseen liittyvistä syistä olla tarpeen rajoittaa maankäyttöä. Kaivosviranomaisen on huolehdittava, että tästä vaikutusalueesta tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään. Käsiteltäessä kaivoksen vaikutusalueella rakentamis- tai muita hankkeita koskevia lupahakemuksia tulee asiassa toimivaltaisen viranomaisen tarvittaessa pyytää kaivosviranomaiselta lausunto.”* Lisäksi on otettava huomioon se, että Luikonlahden kaivosalueella toimintaa ei ole lopetettu eikä siten kaivosaluetta ole vielä suljettu.

Muistutuksessa esitetty väittäjä, että kaivos ei voi olla este tai haitta alueiden käytölle jokamiehen oikeudella, on perusteeton. Näitä oikeuksia rajoitetaan usein perustein eikä vähiten luonnonsuojelulain nojalla eritasoisilla luonnonsuojelualueilla.

Julkisen katselmuksen järjestäminen

Julkista katselmusta koskeva vaatimus on jätettävä tutkimatta kaivoslakiin perustumattomana.

Vesi- ja ympäristöluvan tarve

Kaivoslain mukainen viranomaisen ei ole toimivaltainen viranomaisen muistutuksessa edellytetyn lupaprosessin tarpeen arvioinnissa tai sen hakemisesta päättämisessä. Tämän vuoksi muistutuksessa esitetty vaatimus on jätettävä tutkimatta kaivoslakiin perustumattomana. Lisäksi on todettava, että Boliden Kylylahti Oy on laatinut jälkihoitoa koskevan yleissuunnitelman, jonka johdosta Itä-Suomen aluehallintovirastoon on toimitettu lupahakemus (30.4.2020). Hakemus sisältää mm. esityksen ympäristönsuojelulain mukaisen kaivannaisjätteitä koskevan vakuuden määrän nostamisesta.

Malminetsintään kohdistuvat vaatimukset

Malminetsintään kohdistuvat vaatimukset on jätettävä tutkimatta. Boliden Kylylahti Oy ei harjoita malminetsintää Luikonlahden alueella eikä sillä ole etsintään oikeuttavia lupapäätöksiä. Lisäksi on otettava huomioon, että nyt käsillä olevassa asiassa ei käsitellä malminetsintää vaan kaivosluvan yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi aiemmin annettujen määräysten tarkistamista olemassa olevalle kaivospiirille, joka on saatettu voimaan ennen nykyisen kaivoslain voimaantuloa.

Kaavilla 8.11.2021

Kari Janhunen
Manager of HSE
Boliden Kylylahti Oy

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksisaaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 4.4.2022.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite:

Minna Canthin katu 64
Sisäänkäynti Puistokadun puolelta
70100 Kuopio

Postiosoite:

PL 1744
70101 Kuopio

Puhelin:

029 56 42502 (asiakaspalvelu)

Faksi:

029 56 42501

Sähköposti:

ita-suomi.hao(at)oikeus.fi
Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.

Puhelinvaihde:

029 56 42500

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.